רפג א מיי׳ פ״ז מהל׳ א מייי עו עוד של מכנים הל'ז סמג עשין ש"ע ח"מ סי' קנד שכנים הכיין פנו פב טוש"ע ח"מ סיי סעיף יב: רפד ב ג מיי׳ פ״ה שם הל׳ ח סמג שם טוש"ע

שם פעיף א: רפה ד מיי שם פלי ו :טוש"ע שם סעיף ד רפז ו מיי׳ שם

מוש"ע שם פעיף ג: רפה ז ח ט מיי שם הלי י יא טוש"ע שם פעיף ל: רפט י מיי' פי"ג מהל' נזקי

ממון הלי כג סמג עשין שם טוש"ע ח"מ סי תיז סעיף א: רצ כ מיי שם הלי כד

טוש"ע שם פעיף ב: רצא ל מיי שם הל' כה מוש"ע שם פעיף ג: רצב מ מיי שם הלי מוש"ע שם פעיף ה:

רבינו גרשום (המשך) העלייה דקאמר לא עלייה ממש אלא שחלק חדרו לשנים וחלק החיצון קרוי חדר ומאי עלייה דקאמר האחר לדירה. ואי אמרת והלא מרכה עליהם הדרכים והלא מרבה עליהם הדרכים לא מצי אמרת דכשם שאם היו לו בני בית לזה יותר מן השותפין אחרים לא היו יכולין לעכבן שלא יכנסו ושלא יצאו בחצר כך . עכשיו כיוז שלא בנה בניז . לעכבו: **פּיםהא.** שלא היו לעכבו: פיסקא. שלא היו מכוונין זה כנגד זה. מפני היזק ראיה: אם היה קטן. הפתח: ל) דקא שקיל ח' אמות בחצר דאיכא ביה שיעור ב' פתחים: אבל בר תרי (טפח בכ״י) אמות. לישויה בר ארבע אמות (מתח בר"י) רוחר ווותיר דמי מח' אמות (טפח בכ"י). ואם הפתח פחות מח' וחלקו לשני פתחים לכל פתח יש אע״פ שלא נחלק לשנים יש ח׳ אמות: אבל בר תמני. שיש לו ח' אמות לישויה תרי פתחים שפיר דמי דסוף חרי פתחים שפיר דמי דסוף סוף לא שקלי אלא ח' אמות בחצר כדמעיקרא: מצי אמר ליה. בחד פתחא מצינא דאיצטנועי מינך שאני משתמש כשהוא טווב ועול: רחרי פחחי לא מציוא נעול: בתרי פתחי לא מצינא איצטנועי. שכשהאחד נעול השני פתוח: אבל פותח הוא לרה"ר פתח כנגד פתח דא"ל סוף סוף כו': בין בין בין פיסקא ור"א מתיר. ובלבד שיכסנו כסוי חזה רדי פיסקא וו"א מוזיו ובקבו שיכסנו כסוי חזק כדי שתהא עגלה כו': ורבנן. דאסרי מאי טעמא והלא הכסוי חזק סברי דזימנין . דמיפחת. שיתליע מתוכו ולאו אדעתיה דהאי שיהא רעוע: זיזין. יברונ״ש: גזוזטראות. קורות: לרה״ר. דליתנייהו כל בני רה״ר גבי הדדי דלימחלי ליה: לקח

ולססום. אם החזיק בחלון ג' שנים בחלר השותפין ובא חבירו וסחמו שבנה כוחל כנגדו והוא שתק לאלחר הויא חזקה לזה הסותם שלא יפתח עוד חבירו אלא ברשותו וחוקת ג' שנים שהיה חלונו פתוח אינה כלום מאחר ששתק כשסתמו זה: שאין אדם עשוי שסוחמין אורו בפניו ושוחק. ומדשתק אודויי אודי ליה דשלא כדין החזיק מעיקרא: שמרבה עליהן את הדרך. שרוב בני אדם יולאין ונכנסין עכשיו בחלר יותר מבתחלה וליכא לניעות כדמעיקרא: והלא מרבה עליהן את הדרך. בבנין עלייה זו שלא היתה שם קודם לכן והוא מכנים לתוכה דיורין לבד דיורין שבביתו

לקח בית בחצר אחרת לא יפתחנה לחצר השותפין. פירוש אפילו לביתו כדי (ו) שלא יכנס ממנו לחלר השותפין א: ראוין הללו שתשרה שבינה עליהם. מסיפיה דקרא דריש דכתיב ותהי עליו רוח אלהים:

אולסתום לאלתר הוי חזקה שאיז אדם עשוי שסותמים אורו בפניו ושותק: לקח בית בחצר אחרת לא יפתחנו לחצר השותפין: מאי מעמא ימָפּני שמרבה עליהם את הדרך אִימא סיפא אלא אם רצה בונה את החדר לפנים מביתו ובונה עלייה על גבי ביתו והלא מרבה עליו את הדרך אמר רב הונא ימאי חדר

שחלקו 🏵 בשנים ומאי עלייה אפתאי: מתני' דלא יפתח אדם לחצר השותפין פתח כנגר פתח וחלון כנגר חלון ^ההיה קטן לא יעשנו גדול אחר לא יעשנו שנים יאכל פותח הוא לרה"ר פתח כנגד פתח וחלון כנגד חלון יהיה קטן עושה אותו גדול ואחד עושה אותו שנים: 🔼 מנהני מילי א"ר יוחנן דאמר קרא יוישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו מה ראה ראה שאין פתחי אהליהם מכוונין זה לזה אמר ראוין הללו שתשרה עליהם שכינה: היה קטן לא יעשנו גדול: סבר רמי בר חמא למימר בר ד' לא לישוייה בר תמניא דקא שקיל תמניא בחצר אבל בר תרתי לישוייה בר ארבעה שפיר דמי א"ל רבא ימצי א"ל בפיתחא זומרא מצינא לאצמנועי מינך בפיתחא רבה לא מצינא אצמנועי מינך: אחד לא יעשנו שנים: סבר רמי בר חמא למימר בר ארבעי לא לישוייה תרי בני תרתי תרתי דקא שקיל תמני בחצר אבל בר תמני לישוייה בני ארבעי אפיר דמי א"ל רבא "מצי אמר ליה בחד פיתחא מצינא אצמנועי מינך בתרי לא מצינא אצמנועי מינך: אבל פותח הוא לרה"ר פתח כנגד פתח: דא"ל סוף סוף הא בעית אצמנועי מבני רה"ר: בותני' יאין עושין חלל תחת רה"ר בורות שיחין ומערות יר"א מתיר כדי שתהא עגלה מהלכת ומעונה אבנים יאין מוציאין זיזין וגזוזמראות לרה"ר אלא אם רצה כונם לתוך שלו ומוציא סללקח חצר ובה זיזין וגזוזמראות הרי זו בחזקתה: וכו': מיזימנין דמפחית ולאו אדעתיה: אין מוציאין זיזין וגזוזמראות וכו': ר' אמי הוה ליה זיוא דהוה נפיק למבואה וההוא גברא נמי הוה ליה זיוא דהוה מפיק לרה"ר מ(הוו קא מעכבי עליה בני רה"ר) אתא לקמיה דר' אמי א"ל זיל קוץ אמר ליה והא מר גמי אית ליה © דידי למבואה מפיק בני מבואה מחלין גבאי רידך לרשות הרבים מפיק מאן מחיל גבך: ר' ינאי הוה ליה, אילן הנומה

וה שלא כנגד זה וטעם משום לניעות. כולה מתני׳ מפרש בגמ׳: גבז׳ וירא לרשות הרבים הוה ההוא גברא דהוה ליה נמי אילן הנומה לרשות הרבים אם ישראל שוכן. ראה היאך שוכנים ולפיכך אמר מה טובו אהליך וגו׳ אתו בני רשות הרבים הוו קא מעכבי עילויה אתא לקמיה דר' ינאי א"ל שאין פתחי אהליהם מכוונים. ומחנה ישראל כחלר השותפין דמי דלא היה רה"ר אלא במחנה לויה כדאמרינן במס' שבת (דף 1:1): **אמר ראוין הללו רו'**. מדכתיב החם _{ובמדבר} כדן מה טובו אהליך קדייק: **סבר רמי בר חמא למימר.** דמאי דקתני היה קטן לא יעשנו גדול היינו דאי הוה פתח בר ד' אמות רחב לא ירחיבנו לח' אמות דקתפסיד לבעלי החלר דקשקיל השתא תמני אמות בחלר כנגד כל הפתח באורך ארבע אמות רחוק מן הפתח כדאמרינן בפרק ראשון (לעיל יא.) היה רחב שמנה נוטל שמנה אמות באורך החלר כנגד רוחב כל הפתח ואילו מעיקרא לא הוה שקיל אלא ארבע אמות. אבל לנניעותא לא הוה חייש רמי בר חמא דכי היכי דמצטנעי מפתח קטן מצטנעי ⁽¹⁾ מפתח גדול: **בר תרמי.** דשקיל נמי ד' אמות בחצר כבר ארבעי כדאמרי׳ [שם] נותן לכל פתח ארבע אמות: לישוייה בר ארבעי. דלא מפסיד לחבריה מידי דמעיקרא נמי הוה שקיל ד' אמות בחלר: לישוייה **סרין בני ארבעי.** דהשתא נמי לא שקיל אלא תמני בחלר כמעיקרא. ולאילטנועי נמי לא חיישינן דמה לי ח' אמות בפתח אחד מה לי ח' אמות חלוקות לב" פתחים בשני מקומות מ"מ ח" אמות יש לו פתוחות לחלר: בחד פיסהא מלינא אילטנועי. כשהוא נעול יכולני להשתמש בחלר א"י להשתמש שלא כנגדו אבל בשני פתחים לא מצינא לאיצטנועי כל כך דאפי׳ אם האחד נעול השני יהיה פתוח: סוף סוף הא בעיס אילטנועי מבני רה"ר. שרואין בביתך דרך פתח הבית ורוכבי סוסים וגמלים רואין בתוך (ד) חלונותיו: בזרגבי' אין עושין חלל סחם רה"ר. ואע"ג דמקבל עליה כל היזקא דאתי מחמתיה שאין רלונס של בני אדם ליזוק ולירד לדין על עסקי ממונו. ומפרש ואיל מה הוא אותו חלל בורות שיחין ומערות: ר"א מסיר. אלא שיכסהו כיסוי חזק כדי שתהא עגלה מהלכת דר"א אזל בתר השתא ולא חייש לשמא היום ולמחר יכלה הכיסוי ויפול והכי אמרינן בבבא קמא (דף נב:): זיזין. קורות קטנות: גוווטראות. קורות גדולות הבולטות מן הבית לחוץ ואיכא למיחש פן יכשלו בהם בני רה"ר והלכך אין מוליאין דהא כל בני רה"ר ליתנהו גביה דלימחלו: כוכם לחוך קרקע שלו. את כותלו ומנים מקרקעו לחוץ כשיעור הוצאת זיזין ומוציא: ובה זיזין וגווזעראות. הבולטות לרשות הרבים: הרי זו בחוקסה. דטענינן ללוקח ואומרים אימר כונס לחוך שלו היה אבל המוכרה לו שהוליא הזיזין הוא היה לריך להביא עדים שכנס לחוך שלו או שיטעון שני חזקה החזקתי וכנסתי לחוך שלי דהויא לה חזקה שיש עמה טענה אבל לוקח לא לריך למיטען מידי אלא כך לקחתיה וא"ל לטעון היאך הוליא המוכר את הזיזין לחוץ לרה"ר דטוענין ליורש וטוענין ללוקח [לעיל כג.]: גב" ורבנן. דאסרי סברי לא אולינן בתר השתא וחיישינן משום דוימנין דמתליע מתוכו ויפחות ולאו אדעתיה דעובר ברה"ר ויעבור ויפול: מפיק פתח השתפין מפני לוסקר ספרי לנו חולים כעל ישפול הייין ונוזוסראות משמה בירה השתפין מפני ליוסקר ספרי לו חולים כעל ישפול הייין ונוזוסראות משמה בירה היי השתפה בירה היי משמצאין להדיר הרי זו שיוצאין להדיר הרי זו שיוצאין להדיר הרי זו בחזקתה ואין צריך לקוץ: והלא מרבה על הדרך.

זיל בחזקתה ואין צריך לקוץ: דהשתא בונה עלייה מה שלא היתה שם קודם לכן ומשים בה דיורין אע"פ שפותחה בתוך ביתו מרבה עליהם הדרכים. אלא מחלין לי בני מבואה. דיחידים נינהו ומצי מחלי: הוו מעכבי עילויה. בני רה"ר שנופיו מויקין לגמל ורוכבו:

א) לעיל כו: ב) ולעיל כג.ז. נ) ולטיל כזיז. ד) מ״ח מ ברי"ף ורא"ש ליתא,

תורה אור השלם וִישָּׁא בִלְעָם אֶת עֵינְיוּ וַיִּרְא אֶת יִשְׂרָאֵל שׁבַן לִשְׁבָטִיו וַתְּהִי עָלִיו רוּחַ במדבר כד ב

אע"פ שכולן נכנסין ויולאין דרך

פתח ביתו הרי נתרבו נכנסין ויולחין

בחלר: מאי. בונה החדר דקתני

מתני׳ לא בונה ממש כדקאמרת אלא

שחלקו לחדר שלו לשנים שעשה

מחילה באמלעיתו להושיב שם דיוריו

מרוביו דבדבר זה יש לו רשות שיכול

למלאות כל ביתו דיורין: ומאי עלייה

חפתח. יליע מפרשי לקמן (פרק

המוכר את הבית סא.) אפתא ואמרינן ג'

שמות יש לה יציע ללע ותא ומוכח

התם מהראי דהיינו בנין נמוך

בלדי הבים או מאחוריו ואינו שוה

לגג הבית. ומתני׳ הכי התני ובונה

עלייה על גביו דההוא חדר שלפנים

מביתו דהיינו נמי שחלקו בגבהו

ועולה דרך ארובה מן החדר לההיא

עלייה דהיינו יציע שהרי אחורי

הבית הוא והלכך קרוי יציע וגם

גבי יציע אשכחן כי האי גוונא תחתיים

שניים ושלישים כדכתיב הללע התיכונה

וכתיב ובלולים יעלו על התיכונה

ומן התיכונה וגו' (מלכים א ו) והלכך

אין כאן תוספת בנין כלל לא בחדר

ולא בעלייה דחדר היינו שחלק רחבו

של חדר ועשאו שני חדרים קלרים וכן

עלייה שבנה מעזיבה באמלעית גבהו

של חדר ונמנאת עלייה בנויה מאיליה:

בותבר' לא יפתח אדם לחלר

השותפין. אפילו היכא דיש לו חזקה:

חלון כנגד חלון. אלא משהו ירחיה

גליון הש"ם

מתני" ר"א מתיר. עיין נר"ש ריש נכורים:

הגהות הב"ח

(A) גם' שחלקו לשנים: (E) שם מר נמי אית ליה א"ל דידי: (ג) רשב"ם ד"ה קבר וכר׳ מלטנעי במי מפתם גדול: (ד) ר"ה סוף וכר׳ גדול: (ד) ר"ה סוף וכר׳ מפיק וכו' מוליא למבוי והמבוי מקום: (ו) תום' ד"ה

מוסף רש"י

י שאין פתחי אהליהם מכוונין זה לזה. שלא ילין לתוך אהל חבירו ורוודור רד ו). כדי שתהא (בחדבר כד ב). כדי שתהא עגלה מהלכת. אם תקרתה חוקה כל כך מותר, ואע"ג שסופה שתחליע ותפחת (לעיל בו:). אין מוציאין ויזין וגזוזטראות לרה״ר אדם הבונה בית לא יוציא ראשי קורות תקרתו לרה"ר, אבל אם רוצה כונס בנינו לתוך שלו ומוציא ראשי קורומיו לחוץ (לעיל כג.). הרי זו נחון (עשיל בג.). זו ... בחזקתה. שבית דין טוענין לו שהראשון כנס לתוך שלו או נתפיים עם הרבים (שוו).

מוסף תוספות

א. שהיום ומחר ישכיר אותם לאנשים ונמצא מרבה עליו את הדרך וכו׳ ווןאין לפרש שלא יפתח לו פתח בחצר, דהא ודאי פשיטא. דהא לבית דידיה שנים, כל שכן בבית אחר שלא היה לו חלק בחצר ועכשיו קנאו שלא יעשה שם פתח בחצר. מוס' רי"ד.

רבינו גרשום

ולסתום. שאם יש לאדם בעל חצר כנגדו וסותמו בפנים. אם לא מיחה לאלתר בעל חלון (שעה) לאלתר הוי חזקה לבעל חצר לסותמו: לקח. אחד מן השותפין: בית בחצר אחרת לא יפתח לחצר השותפין. מפני שמרבה על השותפין דריסת רגל של השותפין דריסת רגל של אותן שיהיו דרין באותו בית מה שלא היה שם קודם לכן: בנה עלייה על גבי ביתו ורוצה לשוכרה לבית דירה לא יפתח לה פתח בחצר השותפין מפני